

Nr 314.

Av herr **Pettersson** i Dahl **m. fl.**, *angående nedsättning av räntan å egnahemslån till bostads- och jordbruksfastigheter på landsbygden.*

Fjölårets höstriksdag beslöt med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 279 angående vissa åtgärder till främjande av bostadsförsörjningen, att räntesatsen för den tertiärlåneverksamhet, varmed byggandet av flerfamiljshus i städerna subventioneras, skulle sättas till 3 procent. Räntan å såväl tertiärlån till enfamiljshus i tätorterna som egnahemslån till bostads- och jordbruksfastigheter på landsbygden utgör däremot allttjämt 3,6 procent. Det råder ett starkt missnöje med denna under nuvarande förhållanden höga räntesats, och detta missnöje tar sig uttryck däri, att många egnahemslåntagare nu inbetala sina tidigare erhållna egnahemslån. Det torde vara uppenbart, att allmänhetens tillit och förtroende till den statliga egnahemsverksamheten därav lider skada. Man har svårt att förstå, varför staten i sin låne- och hjälpverksamhet skall betinga sig högre ränta än den, som gäller i den allmänna penningmarknaden, och ännu mindre förstår man, varför landsbygdens låntagare skola betala en högre låneränta än den, som tillämpas av staten vid bostadssubventionen av flerfamiljshus i städer och tätorter.

I detta sammanhang må erinras om att statsutskottet i sitt utlåtande över den förut nämnda propositionen uttalade bl. a. följande: "Uppskovet med omprövningen av de för bostadsförbättringsverksamheten på landsbygden gällande bestämmelserna får icke innebära, att landsbygdens bostadsfrågor eftersättas. Utskottet förutsätter, att förslag skall kunna föreläggas nästa års riksdag." Längre fram i samma utlåtande anförde utskottet följande: "Utskottet har i annat sammanhang uttalat, att landsbygdens bostadsförsörjningsfrågor böra ägnas tillräcklig uppmärksamhet, samt förutsatt, att förslag skola föreläggas nästa riksdag. Det av olika förhållanden föranledda uppskovet med omprövningen av på detta område gällande låne- och bidragssystem är att beklaga."

Det är visserligen sant, att egnahemslåntagarna under senare år i samband med låns beviljande erhållit betydande förmåner i form av tilläggs lån och premielån, men dessa förmåner menar man sig ha erhållit som hjälp för viss prestation. Äldre låntagare ha icke heller fått dessa förmåner annat än i form av små premielån till jordbrukslån, och det är främst dessa låntagare, som nu återbetala lånen. För dessa äldre låntagare är räntan rörlig, men efter statens övertagande av egnahemsverksamheten 1940 gälla bestämmelser om fast ränta. Det torde emellertid bli svårt att upprätthålla olika räntesatser mellan dessa båda kategorier av låntagare. Den äldre gruppen är avsevärt större än den yngre.

Räntan är visserligen endast en detalj i den stora frågan om landsbygdens

bostadsförhållanden, vilken fjolårets riksdag sagt sig önska bringa till en snar lösning, men det är en ur folkpsykologisk synpunkt mycket viktig detalj.

I kapitalbudgeten i årets statsverksproposition uttalar chefen för jordbruksdepartementet, att han i likhet med egnahemsstyrelsen anser, att åtskilligt talar för en nedsättning av egnahemslåneräntan. Han anser det emellertid uppenbart, att denna fråga bör behandlas i samband med en omprövning av lånevillkoren för den övriga statliga fastighetskrediten. Då chefen för socialdepartementet avser att framlägga förslag till årets riksdag till nya former för låne- och bidragsgivande till enfamiljshus och för bostadsbidrag till familjer med barn, tillkännager chefen för jordbruksdepartementet att han med anledning därav senare under innevarande riksdag ämnar återkomma med förslag rörande räntan å nya egnahemslån. Men han anser det tveksamt, om frågan om nedsättning av räntan å utestående egnahemslån samtidigt kan upptagas till avgörande. Enligt departementschefens mening bör nämligen denna fråga göras till föremål för ytterligare utredning, varvid även det av 1946 års riksdag behandlade spörsmålet om införande av rörlig räntefot å egnahemslån närmare bör utredas.

Av skäl, som här ovan anförts, anse vi det icke motiverat med ytterligare uppskov rörande frågan om nedsättning av egnahemslåneräntan. Den borde kunna lösas snabbt och utan samband med andra åtgärder. Det är särskilt motiverat av den omständigheten, att allmänhetens förtroende för den statliga egnahemsverksamheten i annat fall kommer att rubbas. Räntan bör enligt vår mening sänkas till 3 procent å såväl nya som utestående egnahemslån.

Med anledning av vad som sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att räntan å egnahemslån till bostads- och jordbruksfastigheter på landsbygden från och med ingången av budgetåret 1947/48 skall utgöra 3 procent.

Stockholm den 23 januari 1947.

Anders Pettersson
i Dahl.

Nils G. Hansson
i Skegrie.

Nils Jönsson
i Rosshol.

Arvid Jonsson
i Skedsbygd.

P. J. Edberg.

Rob. L. Jansson,
Aspeboda.

Ivar Johansson
i Mysinge.

Per Persson,
Norrby.

Victor J. Mattsson.

Hj. R. Nilson
i Spånstad.